

MAATSCHAPPELIJKE WAARDE VAN SPORTACCOMMODATIES

De laatste jaren is vanuit het Nationaal Sportakkoord ingezet op het terugdringen van de exploitatietekorten van sportaccommodaties. Dit vanuit de gedachte dat het grootste deel van de gemeentelijke sportuitgaven zich richt op sportaccommodaties en daarmee relatief weinig overblijft voor sportstimulering en andere beleidsactiviteiten. Ter illustratie, ongeveer driekwart van de gemeentelijke sportuitgaven is accommodatiegerelateerd en dat is ondanks het genoemde streven de afgelopen jaren relatief stabiel.

Het lijkt een begrijpelijk en logisch doel om de exploitatietekorten of -kosten terug te dringen. Maar de praktijk is weerbarstiger. Wat denkt u van de volgende voorbeelden: een open sportpark of hekken eromheen, zodat verhuur mogelijk is en exploitatietekorten kleiner kunnen worden? Een zwembad overdag openhouden voor doelgroepzwemmen of gesloten houden om energie- en andere kosten te besparen voor een betere exploitatie?

Met andere woorden, een focus op kosten en exploitatietekorten kan voorbijgaan aan het maatschappelijke belang van sportaccommodaties en sluit daarmee niet aan bij de oorsprong van overheidsinterventie in de sport. De overheid is namelijk onder andere vanuit het zogeheten 'marktfalen' gestart met het faciliteren van sportbeoefening om sport zo voor iedereen toegankelijk te maken. Hiermee gaf de overheid een belangrijke impuls aan de democratisering van de sportbeoefening. Vooral ook vanuit de verwachte individuele en maatschappelijke waarde daarvan.

De huidige focus op het terugdringen van de exploitatietekorten heeft een risico in zich. De kosten stijgen flink door de energiecrisis. Dit maakt nog duidelijker dat de meest kosteneffectieve sportaccommodatie er een is die gesloten blijft. Een discussie vanuit kostenperspectief is daarom een ingewikkelde. Natuurlijk kan die discussie leiden tot verbetering van de exploitatie, maar ze kan juist ook beperkend zijn voor

de maatschappelijke waarde.

Het is daarom wenselijk om in de discussies over sportaccommodaties de maatschappelijke waarde centraler te stellen. Hoe kan met beleid de maatschappelijke waarde van sportaccommodaties worden geoptimaliseerd? Dat gaat dan over bijdragen aan kansengelijkheid met aandacht voor kwetsbare groepen en over de toegankelijkheid, betaalbaarheid en bereikbaarheid van sportaccommodaties. Maar ook over sportaccommodaties beter benutten en multifunctioneler inzetten.

In het Sportakkoord 2.0 lijkt gelukkig meer aandacht te komen voor die maatschappelijke waarde door een expliciete verwijzing naar een maatschappelijk verantwoorde exploitatie van sportaccommodaties. Hiermee komen we wat meer los van de focus op de kosten. Daarnaast wordt de onderbenutting van sportaccommodaties benoemd als een van de 'wicked problems' waar een kwartiermaker van ZonMw mee aan de slag mag. Hopelijk gaat dit de benodigde impuls geven om het gebruik van de sportaccommodaties te vergroten en de maatschappelijke waarde van sportaccommodaties te optimaliseren. We moeten immers niet vergeten dat het juist deze maatschappelijke waarde is waarom de overheid zich bezighoudt met het faciliteren van sportbeoefening. ■

Remco Hoekman is directeur van het Mulier Instituut en verbonden aan de Radboud Universiteit Nijmegen. Meer weten? Stuur uw reactie of vraag naar R.hoekman@mulierinstituut.nl.

“HET IS JUIST DE
MAATSCHAPPELIJKE WAARDE
WAAROM DE OVERHEID ZICH
BEZIGHOUDT MET HET
FACILITEREN VAN
SPORTBEOEFENING”